T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

21 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610-17086006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Yurdagül GÜNEŞ Tel: 410 14 46
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/42361 6k 132

RİZE MİLLETVEKİLİ
SAYIN TAHSİN OCAKLI'NIN
TBMM 7/42361 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Türkiye'nin en büyük yeraltı metal madeni olan Çayeli Bakır İşletmeleri 1994'ten bu yana Rize/Çayeli/Madenli ilçesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. 2026 yılına kadar Kanadalı Inmet Mining şirketinin işlettiği maden, Cengiz Holding tarafından satın alınmıştır.

Yeni rezerv keşfine bağlı olarak maden arama ruhsatının 2035 yılına kadar uzatıldığı, sondajlar ve yeni galeri açma faaliyetleri nedeniyle çevredeki iki mahallede zemin harekeleri ortaya çıktığı, Maden ve Çamlıca mahallelerindeki evlerin yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı, vatandaşların çay bahçelerine giremediği ifade edilmektedir.

Ayrıca, madenden çıkan atıkların bir kısmının derin deşarj sistemiyle arıtılarak açık denize bırakıldığı, bir kısmının ise arıtılmadan denize atıldığı ve çevre kirliliğine yol açtığı belirtilmektedir.

Bu çerçeveden;

1) Madende denetimler hangi sıklıkta yapılmaktadır? Denetimler yeterli midir?

2) Yeni galeri açmak için patlatılan dinamitler ve sondaj çalışmaları nedeniyle Maden ve Çamlıca mahallelerindeki zemin hareketine bağlı olarak ortaya çıkan hasarla ilgili tespit çalışması yapılmış mıdır? Kaç ev oturulamaz duruma gelmiştir? Ne kadar çay bahçesi zemin hareketinden dolayı hasar görmüştür? Vatandaşların zararı tazmin edilmiş midir?

3) Söz konusu iki mahalle başta olmak üzere; bölgede oluşması muhtemel hasarın önlenmesiyle ilgili olarak hangi tedbirler alınmaktadır?

4) Çayeli Bakır İşletmelerinin derin deşarj sistemiyle Çayeli açıklarına yer altından bağlantısı var mıdır? İşletmenin derin deşarj sistemi yeterli ve işlevsel midir? Atıkların bir kısmının arıtılmadan denize atıldığı iddiası doğru mudur?

5) Derin deşarj sisteminin onaylanmış projesi var mıdır? (Var ise cevap ekinde verilmesi). Onaylanmış projesi yok ise kot kesit çapı uzunluk bilgileriyle denizde kıyı kenar çizgisinden sonra ne kadar açığa, nasıl taşınmaktadır?

CEVAP

Çevre Denetimi Yönetmeliği çerçevesinde tesis veya faaliyetlerin 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuata uygunluğunu kontrol etmek için gerçekleştirilen çevre denetimleri; kapsamına göre konu bazlı veya birleşik olmak üzere planlı ya da denetim planına bağlı olmaksızın kaza ya da olay gibi durumlarda veya gerek görüldüğü hallerde yapılmaktadır. Aynı zamanda Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevlendirilen çevre denetim ekipleri tarafından yapılan denetimlerde Kanunda belirtilen gerekliliklere uyulmadığının veya yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda tesis veya faaliyetlere idari yaptırımlar uygulanmakta; çevre ve insan sağlığı için tehlike oluşturan faaliyetler ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.

Bu doğrultuda Rize İlinde faaliyet gösteren Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.'ne 01.01.2022 tarihinden günümüze kadar toplam 20 denetim gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız bilgi sisteminde,

Çayeli Bakır İşletmeleri için; Beton Santrali Atıksuları Arıtma Tesisi ve Çayeli Bakır İşletmeleri evsel atıksu arıtma tesisi mevcut olduğu, Beton Santrali Atıksuları Arıtma Tesisinden çıkan arıtılmış sular ile ilgili endüstriyel olarak yeniden kullanım sağlandığı(İl Müdürlüğünce uygunluk raporunun yer aldığı), Çayeli Bakır İşletmeleri evsel atıksu arıtma tesisinden çıkan arıtılmış suların ise alıcı ortama (AAT Kimlik Belgesi Karadeniz-Tablo 21.1, 100 m3/gün kapasiteli evsel atıksu arıtma tesisinin ise 2004 yılından önce kurulduğu için proje onay muafiyeti olduğu) deşarj edildiği,

Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş- Konsantre Cevher Yükleme Tesisi için; bu işletmeden çıkan atıksuların Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinde arıtıldıktan sonra Kanalizasyona (Belediye) verildiği bilgilerinin mevcut olduğu görülmüştür.